

קאז'קור
ע. נ.

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים
ד"ר מיכל הורוביץ
מבחן בקורס שוויון הזדמנויות בעבודה
מועד א' תשס"ו

משך הבחינה: שלש שעות.
כל חומר עזר מותר בשימוש.
יש להתבסס בתשובותיכם על פסיקה ועל חקיקה רלבנטית.

יש להשיב על כל השאלות.

חלק א (50 נקודות)

קראו את האירוע הבא וענו על כל שאלות המשנה:

דליה היא סטודנטית המחפשת עבודה להשלמת הכנסתה. דליה זומנה לראיון עבודה כמדריכת קבוצות תיירים, בחברת "תור והתהלך בארץ". היא רואיינה ע"י ויקטור, מנהל כוח האדם בחברה.

במהלך הראיון נשאלה דליה לגבי מצבה המשפחתי. כאשר סיפרה כי היא גרושה, אם לשלושה ילדים קטנים, ענה לה ויקטור, כי הוא לא מקבל לעבודה נשים גרושות המטופלות בתינוקות. הוא הסביר כי למרות שנשים עובדות יפה, ולעיתים אף מתחבבות על התיירים יותר מגברים מדריכים, הוא למד מנסיון העבר כי נשים המטופלות בתינוקות נעדרות מהעבודה יותר מגברים, ובכלל לדעתו נוכחותן של נשים גרושות מפריעה לעיתים לסדר העבודה, מביאה לפלירטוטים ולנסיגות "לצוד" בן זוג, ולכן הוא נאלץ לפטר אותן.

דליה לא נשאלה שאלה אחת במהלך הראיון לגבי כישוריה, הכשרתה, נסיונה וכד'.

שאלה 1 (20 נקודות)

דליה נעלבה מדבריו של ויקטור, היא מעוניינת לגיש תביעה נגד "תור והתהלך בארץ". היא נועצת בכס בנוגע לשאלה על איזו עילה תוכל להתבסס בתביעתה ומהם הסעדים שיעמדו לרשותה.

שאלה 2 (10 נקודות)

הניחו כי דליה חיה בארה"ב, וכי היא לא התקבלה לעבודה בארה"ב בנסיבות המפורטות באירוע. דליה מעוניינת להגיש תביעה בארה"ב. מהו הקושי העומד בפניה? הסבירו.

שאלה 3 (20 נקודות)

הניחו כי דליה הגישה תביעה וכי "תור והתהלך בארץ" טענה להגנתה מספר טענות:
א. בכל יום עבודה מארגנת החברה לא יותר מחמישה טיולים ומעסיקה לשם כך לא יותר מ-5 עובדים בו זמנית, לכן החוק הרלבנטי אינו חל עליה.

ב. לויקטור לא היתה כל כוונה במעשיו, הוא פעל בתום לב ועל מנת לשמור על האינטרסים של מעסיקתו "תור והתהלך בארץ".

האם תתקבלנה טענות אלו? הסבירו.

חלק ב (50 נקודות)

ענו על כל השאלות הבאות :

שאלה 4 (20 נקודות)

חברת "דרך ארץ" היא חברה ממשלתית. בדירקטוריון החברה חברים שתי נשים וחמישה גברים. דני הוא מהנדס תשתיות מדופלם. שר התשתיות החליט למנות את דני לדירקטוריון "דרך ארץ". כאשר נשאל שר התשתיות מדוע לא מינה אישה בתור חברת דירקטוריון, ענה השר כי לא מצא מועמדת מתאימת. גילה טוענת כי יש לה כישורים מתאימים לתפקיד וכי הגישה מועמדותה ללשכת השר אך בקשתה נדחתה בלא שזומנה אפילו לראיון. האם דרך התנהגותו של שר התשתיות היא הדרך הנכונה למינוי דירקטור בחברת "דרך ארץ"? הסבירו.

שאלה 5 (20 נקודות)

רחל עובדת במשרד יחסי ציבור בתור מנהלת חשבונות. גדי הוא הבעלים של המשרד, שכיהן בעבר כחבר כנסת. גדי נוהג להחמיא ליעל על לבושה הנאה והחושפני לדבריו, וכן על רגליה הסקסיות. רחל נבוכה מהתבטאויותיו של גדי. רחל פנתה לעזרה ל"נשים במילכוד"-אגודה הנותנת ייעוץ משפטי לנשים במצוקה. נציגות "נשים במילכוד" הסבירו לה כי עליה לקחת בחשבון שאם תגיש תביעה נגד גדי יקשה עליה מאוד להוכיח את מעשיו של גדי הן מאחר וגדי היה בעבר חבר כנסת וסביר להניח שיאמינו לו יותר, הן מאחר ורק היא היתה נוכחת בחדר עם גדי והוא עלול לטעון כי היא מעלילה עליו עלילות, והן מאחר ובתי המשפט מתייחסים למשפט זה כמו למשפט בענין פלילי. הסבירו למה מתכוונות נציגות "נשים במילכוד"? בתשובתכם התבססו על הוראות חוק ועל פסיקה רלבנטית.

שאלה 6 (10 נקודות)

במה דומים דגם ההתאמה ודגם ההטמעה ואיזו בעיה הם משמרים?

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים
ד"ר מיכל הורוביץ
מבחן בקורס שוויון הזדמנויות בעבודה
מועד ב' תשס"ו

משך הבחינה: שלש שעות.
כל חומר עזר מותר בשימוש.
יש להתבסס בתשובותיכם על פסיקה ועל חקיקה רלבנטית.

יש להשיב על כל השאלות.

חלק א (50 נקודות)

קראו את האירוע הבא וענו על כל שאלות המשנה:
אביגיל היא מנהלת חנות לצורכי צילום. היא מחפשת מוכרת. נדיה הגישה מועמדות לתפקיד. היא זומנה אליה לראיון עבודה.
במהלך הראיון נשאלה נדיה לגבי מצבה המשפחתי. נדיה השיבה כי זה עתה נישאה לאבנר וכי אין להם עדיין ילדים ואין לה כוונה להיכנס להריון במהלך השנה הקרובה. לאור תשובתה זו החליטה אביגיל לקבלה לעבודה.
נדיה החלה לעבוד בחנות הצילום ביום 1.4.2005. ביום 1.8.2005 נודע לנדיה שחיא בהריון. היא לא הודיעה על כך לאביגיל.
אביגיל אינה שבעת רצון מעבודתה של נדיה בחנות, וזאת בשל יחסה המתנשא וחסר הסבלנות ללקוחות. ביום 1.9.2005 היא זימנה את נדיה לשיחה והודיעה לה על פיטוריה, כאור התנהגותה. נדיה הודיעה לאביגיל כי היא בהריון ולכן לא ניתן לפטרה, אך אביגיל עמדה על זכותה לפטר את נדיה וכך עשתה.
נדיה מרגישה פגועה ומעוניינת להגיש תביעה משפטית בנדון.

שאלה 1 (20 נקודות)

על איזו עילה יכולה נדיה להסתמך בתביעתה? הסבירו.

שאלה 2 (5 נקודות)

אביגיל טוענת להגנתה כי לא ידעה שנדיה בהריון בעת שהחליטה לפטרה וכי הפיטורים אינם השורים להריון. האם תתקבל טענתה?

שאלה 3 (25 נקודות)

כדי להימנע מדיון משפטי בעניין פיטוריה של נדיה, החליטה אביגיל להחזיר את נדיה לעבודה בשל הריונה אך נדיה הסכימה לכך אך ורק בתנאי שתעבוד כל יום שעה פחות בשל הקושי לעמוד על רגליה בחנות שעות רבות כל כך במהלך ההריון. אביגיל סירבה. כתוצאה מכך נדיה לא חזרה

לעבודה בחנות, היא לא מצאה עבודה אחרת במשך כל ההיריון ועד הלידה, ולכן קיבלה בתקופה זו דמי אבטלה מהמוסד לביטוח לאומי.

לאחר הלידה הגישה נדיה תביעה נגד חנות הצילום ותבעה תשלום שכר עבודה ממועד פיטוריה ועד לתום חופשת הלידה, בצירוף פיצויי הלנת שכר.

מהם סיכוייה של נדיה לזכות בתביעה זו? מה יפסוק לה בית הדין בנסיבות?

חלק ב (50 נקודות)

ענו על כל השאלות הבאות :

שאלה 4 (15 נקודות)

האם עקרון השויון הוכר כזכות יסוד חוקתית במשפט הישראלי? אם כן הסבירו כיצד הגעתם למסקנה זו.

שאלה 5 (20 נקודות)

כרמל היא מדריכת תיירים. כרמל עובדת בחברת "טיולים בגולן" ומלווה קבוצות תיירים המטיילות בצפון הארץ. חברת "טיולים בגולן" התמזגה עם חברת "טיולים לירושלים" המארגנת טיולים לירושלים ליהודים חרדים אמריקאים הלומדים בישיבות ומעוניינים לבקר בישראל. החברה החדשה נקראת "טיולים בארץ הקודש" (להלן: החברה החדשה). כתוצאה מהמזוג הודיע מנהל החברה החדשה לכרמל כי בשל העובדה שקהל הלקוחות של החברה השתנה ועתה מדובר בתיירים חרדים, אין באפשרות החברה להעסיק אשה כמדריכת תיירים ואין ברירה אלא לפטר מהעבודה.

א. כרמל מרגישה מקופחת. האם יש בפיטוריה של כרמל אפליה? הסבירו.

ב. כרמל מעוניינת להגיש תביעה נגד חברת "טיולים בארץ הקודש" ולבקש להחזירה לעבודה בחברה. כרמל נועצת בכס בנוגע לסיכויי תביעתה להתקבל. מה תיעצו לה?

שאלה 6 (15 נקודות)

יפית ושי עובדים במוסד לביטוח לאומי זה חמש שנים. לשניהם דרגה ונסיון זהה. לאחרונה מונה שי לתפקיד סמנכ"ל במוסד לביטוח לאומי. יפית מתרעמת על כך. לטענתה, היה מקום למנות אותה לתפקיד זה מאחר ובמוסד לביטוח לאומי אין אף אישה המכהנת בתפקיד של סמנכ"ל. חוו דעתכם לגבי טענתה של יפית.

המכללה האקדמית נתניה
בית הספר למשפטים
ד"ר מיכל הורוביץ
מבחן בקורס שוויון הזדמנויות בעבודה
מועד ב' תשס"ה

משך הבחינה: שלש שעות.
כל חומר עזר מותר בשימוש.
יש להתבסס בתשובותיכם על פסיקה ועל חקיקה רלבנטית.

יש להשיב על כל השאלות.

חלק א (50 נקודות)

קראו את האירוע הבא וענו על כל שאלות המשנה:
ירדנה היא מנהלת מכון יופי. היא מחפשת דיילות יופי. שני הגישה מועמדות לתפקיד. היא זומנה אליו לראיון עבודה.
במהלך הראיון נשאלה שני לגבי מצבה המשפחתית. שני השיבה כי זה עתה נישאה לאבנר וכי אין להם עדיין ילדים ואין לה כוונה להיכנס להריון במהלך השנה הקרובה. לאור תשובתה זו החליטה ירדנה לקבלה לעבודה.
שני החלה לעבוד במכון היופי ביום 1.1.2004. ביום 1.5.2004 נודע לשני שהיא בהריון. היא לא הודיעה על כך לירדנה.
מאז שנכנסה שני לתפקידה, סיבלה ירדנה מספר לא מועט של תלונות בנוגע לאופן תפקודה של שני. כך למשל, הסתבר לה כי שני אינה מתייחסת באדיבות ללקוחות וכי היא קצרת רוח בהתנהגותה. ירדנה החליטה לפטר את שני מהעבודה. ביום 1.9.2004 היא זימנה את שני לשיחה והודיעה לה על פיטוריה, לאור התנהגותה. שני הודיעה לירדנה כי היא בהריון ולכן לא ניתן לפטרה, אך ירדנה עמדה על זכותה לפטר את שני וכך עשתה.
שני מרגישה פגועה ומעוניינת להגיש תביעה משפטית נגד מכון היופי.

שאלה 1 (20 נקודות)

על איזו עילה יכולה שני להסתמך בתביעתה נגד מכון היופי?

שאלה 2 (5 נקודות)

ירדנה טוענת להגנתה כי לא ידעה ששני בהריון בעת שהחליטה לפטרה וכי הפיטורים אינם קשורים להריון. האם תתקבל טענתה?

שאלה 3 (25 נקודות)

כדי להימנע מדיון משפטי בעניין פיטוריה של שני, החליטה ירדנה, ביום 1.11.2004 להחזיר את שני לעבודה בשל הריונה אך שני הסכימה לכך אך ורק בתנאי שישולמו לה הוצאות אחזקת רכב, במקום הוצאות נסיעה בתחבורה הציבורית מאחר ולטענתה קשה לה להגיע לעבודה באוטובוס

במהלך ההריון. הנהלת המכון סירבה בטענה כי לא הוסכם על כך כאשר התקבלה שני לעבודה. כתוצאה מכך שני לא חזרה לעבודה במכון, היא לא מצאה עבודה אחרת במשך כל ההריון ועד הלידה, ולכן קיבלה בתקופה זו דמי אבטלה מהמוסד לביטוח לאומי. לאחר הלידה הגישה שני תביעה נגד מכון היופי ותבעה תשלום שכר עבודה ממועד פיטוריה ועד לתום חופשת הלידה, בצירוף פיצויי הלנת שכר. מהם סיכוייה של שני לזכות בתביעה זו? מה יפסוק לה בית הדין בנסיבות?

חלק ב (50 נקודות)

ענו על כל השאלות הבאות:

שאלה 4 (15 נקודות)

יש הסוברים שההגנות המיוחדות המוענקות לנשים עובדות, פועלות לרעת הנשים ואין מקנות להן כל יתרון. הסבירו בקצרה איזה דגם של שוויון מייצגת גישה זו?

שאלה 5 (15 נקודות)

אילנה ואבי עובדים בתור מוכרים בחנות הבגדים "אופנה נאה". לאילנה נודע כי שכרו של אבי גבוה ב-15% משכרה למרות שלשניהם ותק שווה בעבודה, נסיון קודם זהה, ושעות עבודתם זהות. כאשר פנתה אילנה להנהלת החנות והתלוננה על שכרה הנמוך נאמר לה כי השוני בשכרה נובע מהעובדה שאבי הוא עובד מצטיין, עבודתו זוכה לתהילות ושבחים מטעם הלקוחות, הוא מבצע עבודתו במיומנות ובמסירות והוא נחמד מאוד ללקוחות. אילנה, לעומת זאת, מבצעת עבודתה באופן סביר אך אינה משתדלת לרצות את הלקוחות ומתייחסת אליהם לא פעם באנטיפטריות. הסבירו את טענת הנהלת חנות הבגדים "אופנה נאה".

שאלה 6 (20 נקודות)

יפית ושי עובדים במוסד לביטוח לאומי זה חמש שנים. לשניהם דרגה ונסיון זהה. לאחרונה מונה שי לתפקיד סמנכ"ל במוסד לביטוח לאומי. יפית מתרעמת על כך. לטענתה, היה מקום למנות אותה לתפקיד זה מאחר ובמוסד לביטוח לאומי אין אף אישה המכהנת בתפקיד של סמנכ"ל. חוו דעתכם לגבי טענתה של יפית.